

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

مشخصات درس نظام های بهداشت و درمان ایران و جهان نیمسال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶	
عنوان درس: نظام های بهداشت و درمان ایران و جهان	
شماره درس: ۶۱۲۶۰۱۲	
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری	
رشته و مقطع تحصیلی: دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی (ترم ۲)	
روز و ساعت اجرا: یکشنبه، ۱۴ تا ۱۶	
پیش نیاز درس: ندارد	
تعداد دانشجو:	نماینده دانشجویان:
محل برگزاری کلاس:	
مسؤل درس	
نام و نام خانوادگی: دکتر علیرضا جباری	
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، گروه مدیریت و خدمات بهداشتی درمانی، تلفن: ۳۷۹۲۵۱۷۵	
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد: به صورت حضوری: با تعیین وقت قبلی طبق برنامه اعلامی استاد درس به صورت غیر حضوری: از طریق پست الکترونیکی	
آدرس پست الکترونیکی: drjabbaria2014@gmail.com, drjabbaria@yahoo.com	
اهداف و روش‌ها	
شرح درس: آشنایی با نظام‌های سلامت و تجربیات سایر کشورها می‌تواند راهنمایی مناسب برای مدیران و سیاست‌گذاران حوزه سلامت باشد. با آگاهی از کارکردها و مشخصات نظام‌های سلامت سایر کشورها و اطلاع از فرآیندها، شاخص‌ها و عملکردهای نظام سلامت در شرایط مختلف می‌توان تصمیمات مناسبی را اتخاذ نمود. در این درس، دانشجویان با کارکردها، اهداف و نقاط ضعف و قوت نظام‌های بهداشت و درمان ایران و جهان آشنا می‌شوند. همچنین، رویکرد اهرم‌های کنترل در تحلیل نظام سلامت، تولید، تأمین مالی، و شیوه‌های تأمین منابع در نظام سلامت بررسی می‌شود. دانشجویان با سازمان‌های بهداشتی و درمانی ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آشنا شده و آن‌ها را تحلیل می‌نمایند. در ادامه، نظام‌های سلامت کشورهای با درآمد بالا، متوسط بالا، متوسط پایین و پایین بررسی و تحلیل می‌شود.	

اهداف کلی درس:

آشنایی و تحلیل دانشجویان در مورد نظام بهداشت و درمان و سازمان‌های بهداشتی و درمانی و شناخت سیاست‌ها، برنامه‌ها، اهداف و کارکردهای آن‌ها.

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. حیطه شناختی:

- اهداف و کارکردهای نظام سلامت را بیان نماید.
- رویکرد اهرم‌های کنترل در نظام سلامت را تبیین نماید.
- تولید را در نظام سلامت بیان نماید.
- روش‌های تامین مالی در نظام سلامت را بیان نماید و مزایا و معایب هر کدام را توضیح دهد.
- روش‌های مختلف ارایه خدمات سلامت را بیان نموده و مزایا و معایب هر کدام را برشمارد.
- شیوه‌های تامین منابع را در نظام سلامت بیان نموده و مزایا و معایب هر کدام را توضیح دهد.
- با سازمان‌های بهداشتی و درمانی ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آشنا گردد.
- با برخی از نظام‌های سلامت کشورهای با درآمد بالا، با درآمد متوسط بالا، با درآمد متوسط پایین و با درآمد پایین آشنا گردد.
- سیاست‌های کلی سلامت مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و چشم‌انداز نظام سلامت کشور را بشناسد.
- سیاست‌ها، ماموریت‌ها و برنامه‌های توسعه در بخش سلامت را بیان نماید.
- مفاهیم و ابزارهای ارزیابی عملکرد نظام‌های سلامت در جهان را بشناسد.

۲. حیطه نگرشی:

- به تحلیل نظام‌های بهداشت و درمان ایران و جهان علاقه‌مند شود.
- به استفاده از تجربیات سایر کشورها در بهبود نظام سلامت ایران علاقه‌مند شود.
- به اهمیت ارزیابی عملکرد نظام سلامت و بهبود مستمر آن توجه کند.

۳. حیطه مهارتی:

- قادر به تحلیل نظام سلامت ایران و سایر کشورها بر اساس اهرم‌های کنترل باشد.
- بتواند نظام‌های سلامت کشورهای مختلف را با یکدیگر مقایسه نماید.
- توان تحلیل سازمان‌های بهداشتی و درمانی ایران را داشته باشد.
- بتواند گزارش تحلیلی از یک نظام سلامت (ایران یا سایر کشورها) تدوین نماید.

روش تدریس:

سخنرانی همراه با اسلاید، پرسش و پاسخ و ارایه‌ی کلاسی برای جلسات حضوری و همزمان. بارگذاری محتوا در سامانه نوید، تکلیف، آزمون و گفتگو برای جلسات غیرهمزمان.

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز:

رایانه/ لپ‌تاپ، کلاس درس، ویدیو پروژکتور، هدفون، میکروفون، وب‌کم، اینترنت، سامانه آموزش مجازی نوید.

روش ارزشیابی:

۱- ارزشیابی تکوینی: تکالیف کلاسی، ارایه کلاسی، مشارکت در بحث‌ها و فعالیت‌های کلاسی

۲- ارزشیابی پایانی: آزمون پایان‌ترم

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر به ازای هر تکلیف	۰.۵
۲	ارایه کلاسی؛ برای هر ارایه کلاسی	۲
۳	امتحان پایان ترم	باقیمانده نمره

سیاست‌ها و قوانین درس:

در جلسه‌ی اول با مشارکت دانشجویان تدوین می‌گردد.

نحوه مشارکت فعال فراگیران:

دانشجویان با حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث و تبادل نظر، پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح‌شده، طرح پرسش و ارایه دیدگاه‌های خود در مباحث درسی در فرآیند یادگیری مشارکت خواهند داشت. در مواردی که مباحث از قبل مشخص شده است (به‌عنوان مثال، تحلیل یک سیاست خاص سلامت) دانشجویان می‌بایست قبل از کلاس مباحث مربوطه را مطالعه نمایند و در کلاس پیرامون موضوع مربوطه در بحث و پرسش و پاسخ مشارکت کرده و نظرات خود را بیان نمایند.

شرح وظایف نماینده کلاس:

۱- نماینده کلاس به‌عنوان پل ارتباطی بین دانشجویان، استاد و آموزش دانشکده، در زمینه هماهنگی امور آموزشی و پیگیری مسایل و مشکلات درسی فعالیت نماید.

۲- نماینده موظف است زمان تشکیل، عدم تشکیل کلاس‌ها و همچنین برگزاری کلاس‌های جبرانی را پس از هماهنگی با آموزش دانشکده و استاد، به اطلاع دانشجویان برساند.

۳- نماینده موظف است قبل از شروع کلاس، الزامات عمومی و اختصاصی برگزاری کلاس‌ها (حضوری، مجازی همزمان) را با ذی‌نقشان (استاد، خدمات آموزش، واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)) را هماهنگ نماید.

منابع درس

۱- اصلاحات نظام سلامت، راهنمای عدالت و کارایی، جمعی از نویسندگان، انتشارات ابن سینای بزرگ. تابستان ۱۳۸۴

2- Getting Health Reform Right: A Guide to Improving Performance and Equity, Marc J Roberts, William Hsiao, Peter Berman, Michael R Riech. Oxford University Press:2004

۳- مطالعه‌ی تطبیقی نظام سلامت در دنیا (بسته‌های خدمات درمانی، بیمه سلامت)- دکتر حسین زارع- جلد اول و دوم-

موسسه عالی پژوهش سازمان بیمه خدمات درمانی- تهران-۱۳۸۶

4- World Health Report 2000 : Health system : Improving Performance

5- Johnson, J. A. & Stoskopf, C. H. (2010). Comparative Health Systems: Global Perspectives (1st ed.). Jones and Bartlett Pub. ISBN 9780763753795.

6- World Health report 2010:Health System Financing- The path to universal coverage

7- World Health report 2013: Research for Universal Health Coverage

۸- پوشش همگانی سلامت و تصمیم‌های سیاستی برای گسترش آن- لیلا دشمنگیر و علی فخری-آینده پژوه- چاپ اول-

۱۳۹۳

۹- سری گزارشات Health Systems in Transition سازمان جهانی سلامت

<http://www.euro.who.int/en/about-us/partners/observatory/publications/health-system-reviews-hits/full-list-of-country-hits>

جدول زمان بندی ارایه ی درس نظام های بهداشت و درمان ایران و جهان

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس	منبع
۱	توجیه دانشجویان درباره ی طرح درس، نظام سلامت چیست و چگونه کار می کند؟	دکتر علیرضا جباری	حضورى	منابع اصلی
۲	انواع نظام های سلامت در جهان / اهداف و کارکردهای نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۳	رویکرد اهرم ها در تحلیل نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۴	تولیت در نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۵	تامین مالی در نظام سلامت (روش ها، مزایا و معایب)	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۶	ارایه خدمات سلامت (روش ها، مزایا و معایب)	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۷	شیوه های تامین منابع در نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۸	آشنایی و تحلیل سازمان های بهداشتی و درمانی ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۹	سازماندهی، ساختار و تشکیلات سازمان های بهداشتی و درمانی ایران	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۰	سیاست های کلی سلامت مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و چشم انداز نظام سلامت کشور	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۱	سیاست ها، ماموریت ها و برنامه های توسعه در بخش سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۲	نظام سلامت ایران، اهداف، کارکردها و اهرم های کنترل در آنها	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۳	بررسی و تحلیل کارکردهای نظام سلامت در کشورهای با درآمد	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۴	بررسی و تحلیل کارکردهای نظام سلامت در کشورهای با درآمد متوسط بالا	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۵	بررسی و تحلیل کارکردهای نظام سلامت در کشورهای با درآمد متوسط پایین و پایین	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی

۱۶	مفاهیم و ابزارهای ارزیابی عملکرد نظام‌های سلامت در جهان	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضور	منابع اصلی
۱۷	بررسی و تحلیل نقاط قوت و ضعف کارکردهای نظام سلامت در ایران و کشورهای مختلف / جمع‌بندی و پاسخ به پرسش‌های	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضور	منابع اصلی